

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 15C/146/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8115208625
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 10. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Vargová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2016:8115208625.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Annou Vargovou v právnej veci žalobcu: D. A., F.. XX.X.XXXX, T. M., B. XXX/XX, proti žalovaným: 1./ E. E., F.. X.XX.XXXX, T. H. - U., P. X, 2./ L. E., F.. X.XX.XXXX, T. H. - U., P. X, 3./ E. E., F.. XX.XX.XXXX, T. H. - U., P. X, o určenie neúčinnosti právneho úkonu takto

rozhodol:

I. Žalobu zamieťa.

II. Náhradu trov konania stranám sporu nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručenou tunajšiemu súdu 10.4.2015 sa žalobca domáhal, aby súd vyhlásil rozsudok: „Kúpna zmluva uzavretá dňa 12.4.2012 (vklad povolený pod č. R.) medzi predávajúcimi E. E., F.. X.XX.XXXX a L.Z. E., F.. X.XX.XXXX a kupujúcim E. E., F.. XX.XX.XXXX, ktorou obaja predávajúci previedli vlastnícke právo k rodinnému domu so súp. č. XX, postavenom na parcele C KN č. XXX k parcele C KN č. XXX, zastavené plochy a nádvoria o výmere 295 m² a k parcele C KN č. XXX/X, záhrady o výmere 179 m² - nehnuteľnosti zapísané na LV č. XX v k.ú. U., je voči žalobcovi právne neúčinná. Žalovaní v 1., 2. a 3. rade sú povinní nahradiť žalobcovi trovy konania.“ V odôvodnení žaloby žalobca uviedol, že žalovaným v 1. a 2. rade poskytol pôžičku, ktorú mu títo dobrovoľne nevrátili. Rozsudkom Okresného súdu Prešov č.k. 14C/51/2012 - 90 zo dňa 27.3.2013 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove č.k. 2Co/209/2013 - 127 zo dňa 22.10.2014 boli žalovaní v 1. a 2. rade zaviazaní zaplatiť žalobcovi sumu 7.150,- Eur s 9 %-ným ročným úrokom z omeškania od 29.1.2012 do zaplatenia a na náhradu trov konania v splátkach po 50,- Eur mesačne splatných do konca kalendárneho mesiaca s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia. Do podania žaloby mu žalovaní nič nezaplatili, preto žalobca podal návrh na vykonanie exekúcie. O úmysle žalovaných nezaplatiť žalobcovi dlžnú sumu svedčí tá skutočnosť, že po podaní žaloby na súd v konaní 14C/51/2012 (dňa 31.1.2012) došlo k odpredaju nehnuteľnosti medzi žalovanými v 1. a 2. a 3. rade dňa 12.4.2012, pričom žalovaný v 3. rade je osobou blízkou žalovaným v 1. a 2. rade. Žalovaný v 3. rade ako syn žalovaných v 1. a 2. rade nepochybne vedel a poznal ich úmysel ukrátiť veriteľa, aby nemohol vymôcť vymáhateľnú pohľadávku. Kúpna cena 16.000,- Eur bola uhradená na účet, čo značí, že žalovaní v 1. a 2. rade disponovali dostatočnou čiastkou, ktorou mohli uspokojiť záväzok voči veriteľovi.

2. Žalovaní so žalobou nesúhlasili, poukázali na to, že žalovaný v 3. rade nehnuteľnosť riadne odkúpil a za tým účelom čerpal z banky úver, ktorý spláca.

3. Súd vykonal dokazovanie výsluchom strán sporu, rozsudkom Okresného súdu Prešov č.k. 14C/51/2012-90, rozsudkom Krajského súdu Prešov č.k. 2Co/209/2013-127, kúpnu zmluvou zo dňa 12.4.2012 uzavretou medzi žalovanými, rozhodnutím Správy katastra Prešov o povolení vkladu R. XXXX/XX, výpisom z LV č. XX, návrhom na vykonanie exekúcie doručeným na exekútorský úrad JUDr. Richarda Gibartiho 1.4.2015, ako aj ďalším spisovým materiálom a zistil:

4. Okresný súd Prešov v konaní sp.zn. 14C/51/2012 rozhodoval o žalobe D. A. doručenej súdu 31.1.2012 o povinnosti žalovaných E. E. I. L. E. zaplatiť mu sumu 7.150,- Eur s príslušenstvom. Dôvodom žaloby bolo poskytnutie pôžičky v žalovanej výške žalobcom, ktorú mu žalovaní nevrátili ani na základe výzvy z 25.1.2012. Súd mal po vykonanom dokazovaní za preukázané, že žalobca skutočne požičal žalovaným postupne sumu 7.150,- Eur, čo žalovaní nepopreli a ich obrana spočívala v tom, že žalobca im má zaplatiť doplatok kúpnej ceny 7.000,- Eur, čo však bolo predmetom samostatného konania. Rozsudkom č.k. 14C/51/2012-90 zo dňa 27.3.2013 súd zaviazal žalovaných v 1. a 2. rade zaplatiť žalobcovi spoločne a nerozdielne 7.150,- Eur spolu s 9 %-ným ročným úrokom z omeškania od 29.1.2012 do zaplataenia a nahradiť trovy konania pozostávajúce zo zaplataenia súdneho poplatku v sume 429,- Eur, a to v splátkach po 50,- Eur mesačne splatných vždy do konca kalendárneho mesiaca, počnúc kalendárnym mesiacom nasledujúcim po mesiaci v ktorom rozsudok nadobudne právoplatnosť, až do úplného vyrovnania dlhu s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky ma za následok zročnosť celého plnenia. V prevyšujúcej časti súd žalobu zamietol. Po podanom odvolaní rozhodoval Krajský súd v Prešove a rozsudok súdu I. stupňa vo výroku o splatnosti pohľadávky potvrdil. Rozsudok tak nadobudol právoplatnosť 8.6.2013 čo do výšky sumy a 1.12.2014 čo do splatnosti sumy.

5. Predávajúci E. I. L. E. (žalovaní v 1. a 2. rade ako predávajúci) a E. E. (ako kupujúci) uzavreli dňa 12.4.2012 kúpnu zmluvu, predmetom ktorej bol predaj nehnuteľnosti vo výlučnom vlastníctve predávajúcich, a to stavby - rodinného domu súp. č. XX, stojaceho na pozemku zastavané plochy a nádvoria parc. č. XXX, pozemok - záhrady parc. č. XXX/X o výmere 179 m², pozemok - zastavané plochy a nádvoria parc. č. XXX o výmere 295 m², zapísané na LV č. XX v katastri nehnuteľnosti vedenom Katastrálnym úradom v Prešove, Správa katastra Prešov, okres Prešov, obec U., katastrálne územie U.. Kúpna cena bola dohodnutá vo výške 16.000,- Eur s povinnosťou uhradiť túto na účet vo VÚB banke prostredníctvom hypotekárneho úveru najneskôr do 25 dní odo dňa povolenia vkladu vlastníckeho práva. 6. Rozhodnutím Správy katastra Prešov bol povolený vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľnosti k nehnuteľnostiam v katastrálnom území U. tak, ako boli popísané v kúpnej zmluve zapísané na LV č. XX, kat. úz. U. v prospech E. E., F. XX.XX.XXXX.

7. Vlastnícke právo žalovaného v 3. rade vyplýva aj z výpisu z LV č. XX a na nehnuteľnosti viaznu ťarchy - R. XXXX/XX vecné bremeno spočívajúce v práve uloženia inžinierskych sietí, R. XXXX/XX záložná zmluva pre Wüstenrot stavebná sporiteľňa a R. XXXX/XX zmluva o zriadení záložného práva pre OTP banku Slovensko.

8. Žalobca podal dňa 1.4.2015 návrh na vykonanie exekúcie súdnemu exekútorovi JUDr. ,Richardovi Gibartovi s odôvodnením, že žalovaní v 1. a 2. rade dobrovoľne neplnia vykonateľnú pohľadávku a neuhradili žiadnu splátku. Navrhol vykonanie exekúcie.

9. Žalovaní v 1. až 3. rade so žalobou nesúhlasili, poukázali na to, že žalovaný v 3. rade za kúpenú nehnuteľnosť uhradil kúpnu cenu a pre tento účel si finančné prostriedky zabezpečil bankovým úverom, ktorý spláca. Žalovaný v 1. rade predložil súdu oznámenie Sociálnej poisťovne z ktorého vyplýva, že žalovanému v 1. rade sú zrážané exekučné zrážky vo výške 3,- Eura mesačne (oznámenie z 2.6.2015), aktuálne má byť žalovanému v 1. rade zrážané z dôchodku v prospech exekúcie mesačne podľa jeho vyjadrenia 50,- Eur.

10. Žalobca vo výpovedi uviedol, že žalovaní ho ešte v roku 2008 chceli podvodne nalákať na predaj záhrady, pričom žalobcovi zamľčali, že sa voči nim vedie exekučné konanie. Žalobca nie je žalovaným nič dlžný, naopak, žalovaní mu peniaze nevrátili. Potvrdil, že voči žalovaným sa vedie exekučné konanie a žalovanému v 1. rade je exekučne zrážaných 47,- Eur mesačne. Exekútor to ukladá na samostatný účet, s ktorým nemôže hýbať. Žalobca vidí odporovateľnosť právneho úkonu v tom, že žalovaný v 3. rade dal do banky sumu cez 21.000,- Eur, žalovaní majú plno peňazí a nechcú mu dlh vyplatiť. Žalovaní odpredali nehnuteľnosti za obdobie 7-8 rokov za sumu okolo 40-50.000,- Eur.

11. Žalovaný v 1. rade uviedol, že nerozumie prečo žalobca nedostáva peniaze, keď mu z dôchodku sťahujú už 1,5 roka. Je pravdou, že najprv sa realizovali zrážky po 3,- Eur, ale asi rok je mu zrážaných 47,- Eur. Pokiaľ neklame žalobca, tak asi klame exekútor. Nehnuteľnosť odpredali synovi v súlade so zákonom, bola to rodinná záležitosť.

12. Žalovaná v 2. rade uviedla, že nie oni sa obohatili na úkor žalobcu, ale žalobca sa obohatil na ich úkor. Zhodne so žalovaným v 1. rade vypovedala žalovaná v 2. rade o tom, že predaj sa realizoval v súlade so zákonom a pre každého by zákony mali platiť rovnako.

13. Žalovaný v 3. rade uviedol, že dom odkúpil od rodičov, pretože chceli vysporiadať rodinné záležitosti. Prišla s tým jeho sestra, ale sestra sa vydala a odsťahovala. Okrem toho má žalovaný v 3. rade ešte jedného brata. Na kúpu a úpravy nehnuteľnosti čerpal úver, robilo sa preúverovanie vo výške 21.000,- Eur, z ktorých žalovanému v 3. rade prakticky nič nezostalo, lebo 16.000,- Eur sa vracalo banke, ktorá úver poskytla. Čo sa týka kúpnej ceny, tak dom bol ohliadnuť aj odhadca z banky, ktorá úver poskytla. Banka si nechala vypracovať aj posudok. Žalovaný v 3. rade uviedol, že netuší prečo je pred súdom, keď dom riadne kúpil a nemal nijaký úmysel obísť práva žalobcu.

14. Podľa § 42a ods. 1,2,3 písm. a/ Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb. (ďalej „OZ“),

(1) Veriteľ sa môže domáhať, aby súd určil, že dlžníkov právne úkony podľa odsekov 2 až 5, ak ukracujú uspokojenie jeho vymáhateľnej pohľadávky, sú voči nemu právne neúčinné. Toto právo má veriteľ aj vtedy, ak je nárok proti dlžníkovi z jeho odporovateľného právneho úkonu už vymáhateľný alebo ak už bol uspokojený.

(2) Odporovať možno právnomu úkonu, ktorý dlžník urobil v posledných troch rokoch v úmysle ukrátiť svojho veriteľa, ak tento úmysel musel byť druhej strane známy, a právnomu úkonu, ktorým bol veriteľ dlžníka ukrátený a ku ktorému došlo v posledných troch rokoch medzi dlžníkom a osobami jemu blízkymi (§ 116 a 117) alebo ktoré dlžník urobil v uvedenom čase v prospech týchto osôb s výnimkou prípadu, keď druhá strana vtedy dlžníkov úmysel ukrátiť veriteľa aj pri náležitej starostlivosti nemohla poznať.

(3) Odporovať možno tiež právnomu úkonu, ktorým bol veriteľ dlžníka ukrátený a ku ktorému došlo v posledných troch rokoch medzi dlžníkom a osobou jemu blízkou (§ 116 a 117).

15. Podľa § 42b OZ,

(1) Právo odporovať právnym úkonom môže uplatniť veriteľ žalobou.

(2) Právo odporovať právnomu úkonu sa uplatňuje proti tomu, kto mal z odporovateľného právneho úkonu dlžníka prospech.

(3) Právo odporovať právnomu úkonu možno uplatniť nielen proti osobám, ktoré s dlžníkom dojednali odporovateľný právny úkon, ale aj proti ich dedičom alebo právnym nástupcom; proti tretím osobám len vtedy, ak im boli známe okolnosti odôvodňujúce odporovateľnosť právnomu úkonu proti ich predchodcovi.

(4) Právny úkon, ktorému veriteľ s úspechom odporoval, je právne neúčinný a veriteľ môže požadovať uspokojenie svojej pohľadávky z toho, čo odporovateľným právnym úkonom ušlo z dlžníkovho majetku; ak to nie je možné, má právo na náhradu voči tomu, kto mal z tohto úkonu prospech.

16. Konanie, ktorým chce dlžník znemožniť alebo aspoň podstatne sťažiť veriteľom možnosť dosiahnuť uspokojenie ich pohľadávok, a to predovšetkým tým, že sa zbavuje svojho majetku, nie je v súlade so zákonom. Takýmto právnym úkonom dlžníka môže teda veriteľ odporovať žalobou na súde, aby súd vyslovil, že určitý právny úkon, ktorý urobil jeho dlžník je voči veriteľovi právne neúčinný. Inštitút odporovateľnosti v zásade slúži potrebám exekučného konania, nakoľko jeho účelom je umožniť veriteľovi, ktorý má voči dlžníkovi vymáhateľnú pohľadávku, domôcť sa v exekúcii uspokojenia tejto pohľadávky z majetku, ktorý ušiel dlžníkovi v dôsledku jeho odporovateľného právneho úkonu. Predmetom súdneho konania o určenie neúčinnosti právneho úkonu nie je vzťah medzi veriteľom a dlžníkom, ale vzťah medzi veriteľom a osobou, v prospech ktorej bol právny úkon urobený alebo ktorej vznikol z odporovaného úkonu prospech. Žalovaným v takomto konaní bude teda subjekt, ktorý mal z odporovaného právneho úkonu dlžníka prospech. Samotný dlžník nie je účastníkom konania. Z uvedeného je zrejmé, že žaloba je nedôvodná proti žalovaným v 1. a 2. rade, nakoľko títo nemajú v konaní pasívnu vecnú legitímáciu.

17. Ďalej súd skúmal, či konkrétny právny úkon dlžníkov skutočne ukracoval uspokojenie vymáhateľnej pohľadávky veriteľa, a či tak robil s úmyslom veriteľa ukrátiť, a tiež či žalovanému v 3. rade musel byť tento úmysel známy. Je nesporné, že právny úkon - kúpna zmluva uzavretá dňa 12.4.2012 medzi žalovanými bol uskutočnený so zachovaním lehoty troch rokov pred podaním žaloby (žaloba podaná 10.4.2015). Samotný právny úkon - kúpna zmluva bol nepochybne úkonom medzi osobami blízkymi, keď žalovaní v 1. a 2. rade ako rodičia odpredali nehnuteľnosť žalovanému v 3. rade, ktorý je ich synom. Dlžníkov právne úkony ukracujú uspokojenie pohľadávky veriteľa vtedy, pokiaľ vedú k zmenšeniu jeho majetku a majú za následok, že veriteľ nemôže dosiahnuť uspokojenia svojej pohľadávky z majetku dlžníka ak by nebyť týchto úkonov, tak by z majetku dlžníka svoju pohľadávku aspoň z časti uspokojil (NS ČR 21Cdo/549/2001). V prípade, ak dlžníkov právny úkon nemal za následok zmenšenie jeho majetku, pretože za prevedené veci, práva alebo iné majetkové hodnoty obdržal ich

obvyklú cenu, prípadne mu bola poskytnutá primeraná náhrada, taktiež nemôže viesť ku skráteniu uspokojenia veriteľovej pohľadávky, aj keď má dlhy, nenastalo v dôsledku tzv. ekvivalentného právneho úkonu zmenšenie dlžníkovho majetku a k uspokojeniu veriteľovej pohľadávky môže slúžiť dlžníkov majetok, i keď zmenil podobu svojich aktív. (napr. rozsudok NS ČR 21Cdo/4333/2007) Okolnosti, ako dlžník naloží s cenou alebo náhradou, ktorú obdržal od nadobúdateľa prevedenej veci, práva alebo inej majetkovej hodnoty na základe ekvivalentného právneho úkonu (či cenu alebo náhradu za prevedené veci, práva alebo iné majetkové hodnoty použil k uspokojeniu pohľadávky veriteľa) nie je pre posúdenie podmienok odporovateľnosti tohto právneho úkonu významná. Pokiaľ by dlžník cenu (náhradu) za prevedené veci, práva alebo iné majetkové hodnoty použil k inému účelu než k uspokojeniu pohľadávky veriteľa, nedošlo by k ukráteniu veriteľovej pohľadávky v dôsledku právneho úkonu, na ktorého základe túto cenu (náhradu) obdržal, iba v dôsledku následného jednaní dlžníka, ktorého nadobúdateľ prevedenej veci, práva, alebo inej majetkovej hodnoty, ktorý za ne dlžníkovi skutočne zaplatil obvyklú cenu, alebo mu za to poskytol inú primeranú náhradu, spravidla nemôže nijak ovplyvniť a za to preto ani nemôže niesť následky v podobe neúčinnosti právneho úkonu učinенého medzi ním a dlžníkom voči veriteľovi. Najvyšší súd ČR preto dospel k záveru, že pokiaľ obdržal dlžník za prevedené veci, práva alebo iné majetkové hodnoty od nadobúdateľa skutočne ich obvyklú cenu, alebo mu za ne bola poskytnutá primeraná náhrada, nejedná sa o skracujúci právny úkon v zmysle ust. § 42a OZ ani vtedy, pokiaľ dlžník cenu za prevedené veci, práva alebo iné majetkové hodnoty použil k inému účelu než k uspokojeniu pohľadávky veriteľa. (rozsudok NS ČR 21Cdo/4806/2014) V prejednávanej veci mal súd za preukázané, že prevod nehnuteľnosti kúpnu zmluvou zo dňa 12.4.2012 medzi žalovanými sa neuskutočnil bezodplatne, za prevádzané nehnuteľnosti zaplatil žalovaný v 3. rade žalovaným v 1. a 2. rade reálne cenu 16.000,- Eur, ktorú výšku kúpnej ceny žalobca nijako nespochybnil, v konečnom dôsledku z tejto ceny mohla byť pokrytá žalobcova vymáhateľná pohľadávka. V zmysle čl. 8 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku, strany sporu sú povinné označiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci a podprieť svoje tvrdenia dôkazmi, a to v súlade s princípom hospodárnosti a podľa pokynov súdu. Žalobca napriek tomu, že namietal úkon žalovaných v 1. a 2. rade s úmyslom poškodiť veriteľa, teda seba, nepreukázal existenciu takéhoto úkonu. Prevod nehnuteľnosti bol uskutočnený odplatne, teda majetok žalovaných v 1. a 2. rade ako dlžníkov sa nezmenšil, žalobca nenamietal, žeby k prevodu nehnuteľnosti došlo za cenu neprimeranú, neadekvátnu. Z uvedeného dôvodu súd žalobe nevyhovel a túto v celom rozsahu zamietol pre jej nedôvodnosť voči žalovaným v 1. a 2. rade, ktorí neboli v konaní pasívne vecne legitimovaní a voči žalovanému v 3. rade, nakoľko nebolo preukázané, že by sporný právny úkon - kúpna zmluva R. XXXX/XXXX bol uskutočnený s úmyslom ukrátiť žalobcu ako veriteľa.

18. Podľa § 251 C.s.p., trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

19. Podľa § 255 ods. 1 C.s.p., súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

20. O náhrade trov konania súd rozhodol v súlade s cit. zák. ustanoveniami a náhradu trov konania stranám sporu nepriznal, pretože žalobca, ktorý si náhradu trov konania uplatnil v spore nebol úspešný a úspešní žalovaní si náhradu trov konania neuplatnili a trovy konania im nevznikli.

Poučenie:

P o u č e n i e: Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v dvoch rovnopisoch do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 363 C.s.p. v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 C.s.p.) podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 C.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 C.s.p. odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,

- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 C.s.p. odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 C.s.p. odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.